

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2010

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ (I) ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

**Μάθημα: Βασικά Στοιχεία Εφαρμοσμένης Μηχανικής
Ημερομηνία και ώρα εξέτασης : Πέμπτη, 27 Μαΐου 2010
11.00 – 13.30**

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από τρία μέρη (Α, Β, Γ) και έξι (6) σελίδες.

ΟΔΗΓΙΕΣ: Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις

Όλες οι ερωτήσεις να απαντηθούν στο τετράδιο απαντήσεων.

Επιτρέπεται η χρήση μη προγραμματιζόμενης υπολογιστικής μηχανής.

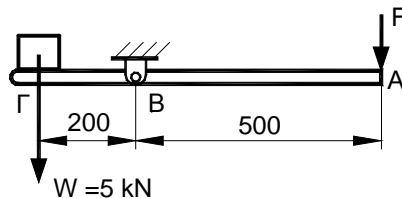
Δίνεται τυπολόγιο (σελίδα 6).

ΜΕΡΟΣ Α: Δώδεκα (12) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με τέσσερις (4) μονάδες.

Για τις ερωτήσεις 1 - 6 να γράψετε τη σωστή απάντηση.

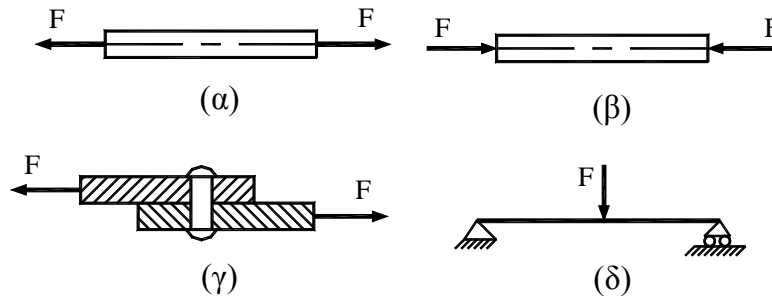
- 1 Σε ειδικό κλειδί μήκους $\ell = 0,3 \text{ m}$, που χρησιμοποιείται για το σφίξιμο κοχλία τροχού αυτοκινήτου, ασκείται κάθετη δύναμη $F = 250 \text{ N}$. Η ροπή που αναπτύσσεται κατά την περιστροφή του κλειδιού είναι:
- (α) $M = 750 \text{ Nm}$
  - (β) $M = 150 \text{ Nm}$
  - (γ) $M = 75 \text{ Nm}$
  - (δ) $M = 30 \text{ Nm}$
- 2 Η ροπή αδράνειας I ορθογωνικής διατομής, πλάτους $b = 120 \text{ mm}$ και ύψους $h = 200 \text{ mm}$ είναι:
- (α) $I = 80 \times 10^6 \text{ mm}^4$
  - (β) $I = 120 \times 10^6 \text{ mm}^4$
  - (γ) $I = 200 \times 10^6 \text{ mm}^4$
  - (δ) $I = 40 \times 10^6 \text{ mm}^4$
- 3 Φορτίο $W = 5 \text{ kN}$ ανυψώνεται με τη βοήθεια του μοχλού που φαίνεται στο σχήμα 1. Η δύναμη που χρειάζεται να ασκηθεί στο σημείο A για να ισορροπεί ο μοχλός είναι:
- (α) $F = 0,8 \text{ kN}$
  - (β) $F = 1 \text{ kN}$
  - (γ) $F = 0,5 \text{ kN}$
  - (δ) $F = 2 \text{ kN}$

Σχήμα 1

- 4 Η μονάδα μέτρησης της τάσης είναι:
- (α) Nm
  - (β) kg
  - (γ) N/mm^2
  - (δ) N
- 5 Δύο δυνάμεις $F_1 = 30 \text{ N}$ και $F_2 = 40 \text{ N}$, με κοινό σημείο εφαρμογής, σχηματίζουν γωνία 90° . Το μέγεθος της συνισταμένης τους R είναι:
- (α) $R = 25 \text{ N}$
  - (β) $R = 50 \text{ N}$
  - (γ) $R = 70 \text{ N}$
  - (δ) $R = 80 \text{ N}$

- 6 Αν ο λόγος ταχύτητας απλής μηχανής $\Lambda\Gamma = 4$ και το μηχανικό πλεονέκτημα $\text{ΜΠ} = 2$ η απόδοση της είναι:
- (α) $\eta = 50 \%$
 (β) $\eta = 60 \%$
 (γ) $\eta = 120 \%$
 (δ) $\eta = 25 \%$
- 7 Να κατονομάσετε το είδος της καταπόνησης για τις φορτίσεις (α), (β), (γ) και (δ) που φαίνονται στο σχήμα 2.

Σχήμα 2

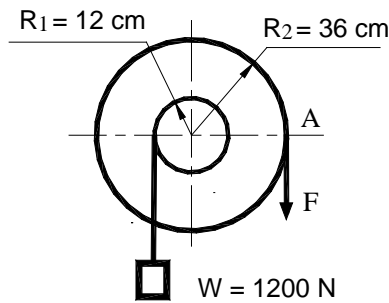
- 8 Να υπολογίσετε το μέγεθος της συνισταμένης R δύο δυνάμεων $F_1 = 15 \text{ N}$ και $F_2 = 20 \text{ N}$ με κοινό σημείο εφαρμογής, όταν μεταξύ τους σχηματίζουν γωνία 60° .
- 9 Ράβδος μήκους $\ell = 2 \text{ m}$ καταπονείται σε εφελκυσμό. Να υπολογίσετε την ειδική επιμήκυνση ε όταν η επιμήκυνση $\Delta \ell = 0,01 \text{ m}$.
- 10 Να υπολογίσετε το φορτίο W που ανυψώνεται σε απλή μηχανή με μηχανικό πλεονέκτημα $\text{ΜΠ} = 3$, όταν καταβάλλεται προσπάθεια $F = 300 \text{ N}$.
- 11 Να υπολογίσετε τη δύναμη τριβής F_{fr} που αναπτύσσεται, κατά τη μετακίνηση σώματος βάρους $W = 200 \text{ N}$, πάνω σε οριζόντιο επίπεδο, όταν ο συντελεστής τριβής μεταξύ του σώματος και του επιπέδου είναι $\mu = 0,4$.
- 12 Να γράψετε τα τέσσερα (4) χαρακτηριστικά που καθορίζουν μια δύναμη.

ΜΕΡΟΣ Β: Τέσσερις (4) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με οκτώ (8) μονάδες.

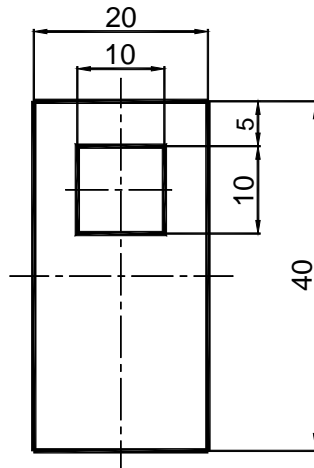
- 13 Να υπολογίσετε τη μέγιστη τάση κάμψης σ_{bmax} σε διατομή δοκού, όταν η μέγιστη ροπή, που ασκείται στη διατομή $M_{bmax} = 17,28 \text{ kNm}$ και η διατομή έχει ύψος $h = 120 \text{ mm}$ και πλάτος $b = 60 \text{ mm}$ ($\psi_{max} = 60 \text{ mm}$).

- 14 Φορτίο $W = 1200 \text{ N}$ ανυψώνεται με τη βοήθεια διπλής τροχαλίας, όπως φαίνεται στο σχήμα 3.
 Να υπολογίσετε:
 (α) Τη δύναμη F που χρειάζεται να ασκηθεί στο σημείο A για να ισορροπή η τροχαλία
 (β) Το μηχανικό πλεονέκτημα ΜΠ

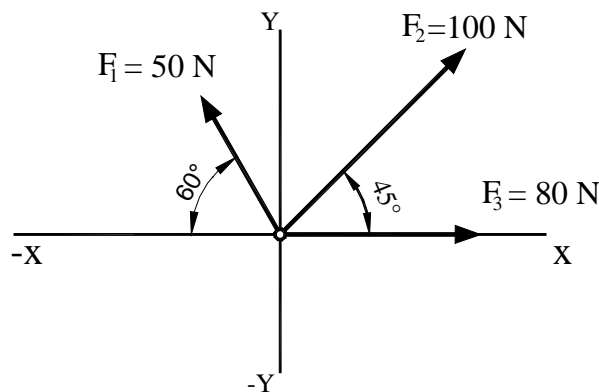
Σχήμα 3

- 15 Να προσδιορίσετε το κέντρο της επιφάνειας (κεντροειδές) της διατομής, που φαίνεται στο σχήμα 4.

Σχήμα 4

- 16 Να υπολογίσετε με την αναλυτική μέθοδο, το μέγεθος της συνισταμένης R των δυνάμεων F_1 , F_2 και F_3 που φαίνονται στο σχήμα 5.
 (συν $45^\circ = \eta\mu 45^\circ = 0,707$, συν $60^\circ = 0,5$, ημ $60^\circ = 0,866$)

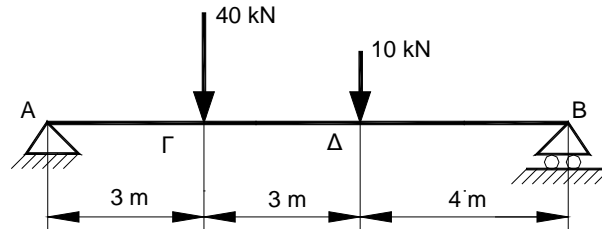
Σχήμα 5

ΜΕΡΟΣ Γ: Δύο (2) ερωτήσεις.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες.

17 Για τη δοκό που φαίνεται στο σχήμα 6 να:

- (α) Υπολογίσετε τις αντιδράσεις R_A και R_B
- (β) Σχεδιάστε το διάγραμμα τεμνουσών δυνάμεων ($\Delta T \Delta$)
- (γ) Σχεδιάστε το διάγραμμα ροπών κάμψης ($\Delta P K$)

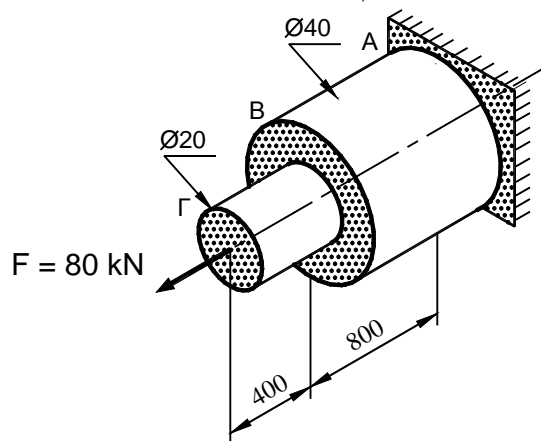

Σχήμα 6

18 Ο κλιμακωτός άξονας που φαίνεται στο σχήμα 7 καταπονείται σε εφελκυσμό από δύναμη $F = 80 \text{ kN}$.

Να υπολογίσετε:

- (α) Την τάση εφελκυσμού σ στο τμήμα AB
- (β) Την τάση εφελκυσμού σ στο τμήμα ΒΓ
- (γ) Την ολική επιμήκυνση $\Delta \ell$ του άξονα, αν το μέτρο ελαστικότητας είναι $E = 2 \times 10^5 \text{ N/mm}^2$

Σχήμα 7

Τ Ε Λ Ο Σ   Ε Ξ Ε Τ Α Σ Η Σ

ΤΥΠΟΛΟΓΙΟ
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ

Σύνθεση – ανάλυση Δυνάμεων	$R = \sqrt{F_1^2 + F_2^2 + 2F_1 F_2 \cdot \sigma\upsilon\nu\nu\phi} \quad , \quad \epsilon\phi\theta = \frac{F_1 \cdot \eta\mu\phi}{F_2 + F_1 \cdot \sigma\upsilon\nu\nu\phi}$ $F_x = F \cdot \sigma\upsilon\nu\nu\phi \quad , \quad F_y = F \cdot \eta\mu\phi \quad , \quad R = \sqrt{(\Sigma F_x)^2 + (\Sigma F_y)^2}$
Ροπή δύναμης	$M = F \cdot \ell$
Συνθήκες ισορροπίας στερεού σώματος	$\Sigma F = 0 \quad , \quad \Sigma F_x = 0 \quad , \quad \Sigma F_y = 0$ $\Sigma M = 0$
Συντεταγμένες κέντρου επιφάνειας	$X_0 = \frac{\sum A \cdot X}{\sum A} = \frac{A_1 \cdot X_1 \pm A_2 \cdot X_2 \pm \dots}{A_{\text{ολ.}}}$ $Y_0 = \frac{\sum A \cdot Y}{\sum A} = \frac{A_1 \cdot Y_1 \pm A_2 \cdot Y_2 \pm \dots}{A_{\text{ολ.}}}$
Τριβή	$F_{\text{fr}} = \mu \cdot R_N$
Αντοχή υλικών	$\sigma = \frac{F}{A} \quad , \quad \tau = \frac{F}{A}$ $\Delta\ell = \frac{F \cdot \ell}{A \cdot E} \quad , \quad \epsilon = \frac{\Delta\ell}{\ell}$ $E = \frac{\sigma}{\epsilon}$
Απλές μηχανές	$W = F \cdot \ell$ $W_0 = F \cdot \ell - F_{\text{fr}} \cdot \ell$ $\text{ΜΠ} = \frac{\text{Φορτίο}}{\text{Προσπάθεια}} \quad , \quad \text{ΛΤ} = \frac{\text{Απόσταση προσπάθειας}}{\text{Απόσταση φορτίου}}$ $\eta = \frac{\text{ΜΠ}}{\text{ΛΤ}} \cdot 100\% \quad , \quad \eta = \frac{\text{Ωφέλιμο έργο}}{\text{Παραχθέν έργο}} \cdot 100\%$
Απλή κάμψη	$I = \frac{b \cdot h^3}{12}$ $I = \frac{\pi \cdot D^4}{64}$ $\frac{\sigma_{\text{b max}}}{\psi_{\text{max}}} = \frac{M_{\text{b max}}}{I} = \frac{E}{R}$